

DARBININKAS

Vol. LXIX, Nr. 13
Kovo - March 30, 1984

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centų

Savaitės Įvykiai

Jordano karalius Hussein, nusivylęs JAV vedama politika Artimuose Rytuose, pareiškė, kad JAV vienašališkai remdamas Izraelį, yra netekusius tarpininkui privalomo pasitikėjimo ginčam tarp Arabų ir Izraelio spręsti. Izraelio įtaka yra tiek išigaliusios Amerikoje, kad jos viryausybė nusilenkia kiekviename Izraelio diktavimui, ir dėl to nesą jokios vilties pasiekti bet kurių susitarimų.

Prezidentas Reagan pareiškė, kad JAV yra labai nusivylusios tokiu Jordano karaliaus pareiškimu, nes toks karalius nusistatymas pakenks tairos igyvendinimui Art. Rytuose.

JAV ir 23 kitos pramoninės valstybės įteikė J.T. Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) gen. direktoriui Amadou-Mahter M'Bow savo pagiedavimui, kurie turėtų būti igyvendinti, kad JAV atšauktų savo nusistatymą pasitraukti iš šios organizacijos. Pageidavimai reikalauja, kad būtų pakeista organizacijos balsavimo sistema, svarstant jos biudžetą ir kontroliuojant organizacijos išlaidas taip, kad daugiausia jos lešu sudedančios valstybės turėtų didesnę įtaką ir kad organizacijos svarstomieji reikalai naturetūrū būti supoliti.

Libano religinių ir politinių grupių vadai Šveicarijoje vykusioje konferencijoje ir ši kartą negalejo pasiekti susitarimų dėl Libano ateities ir jo vyriausybės sudarymo būdo. Tarpininkaujant Sirijai ir Saudi Arabijai, konferencijos dalyviai sudarė komitetą šiais klausimais toliau turtis.

Europos bendrosios rinkos valstybių galvos per dvi dienas nepajėgė išlyginti atsiradusiu nesutarimui dėl Britanijos griežto reikalavimo grąžinti iš jos įmokėto įnašo 1.5 bil. dol. ir dėl rinkos nuolat augančių išlaidų žemės ūkio gaminiių kainom paikaity.

Sov. S-gą apėmė jos mirusio prezidento Andropovo garbinimo karštligė. Prie Volgos esantis Rybinsk miestas Stalino laikais buvo pavadintas Ščerbakov. Chruščiovos grąžinėsenų vardą. Dabar miestas pavadintas Andropov. Be to keli kiti miestai savo gatves, pastatus ir mokyklas pavadino Andropovo vardu.

Prieš Nikaragvos vyriausybę kovoja partizanai užminavo svarbiausią Nikaragvos Corinto uostą, ir jame buvę Panamos prekybinis laivas ir Olandijos uosto gilinimo laivas sprogius minę buvo labai apgadinti. Taip pat sunkiai sugadintas ir Sov. S-gos tanklaivis Dulker ir sunkiai sužeisti 5 jūrininkai.

Šveicarijos parlamento žemėjį rūmai priėmė istatymą, reikalaujanti, kad Šveicarija pasidarytų J.T. nariu. Ši istatymą turės dar priimti aukštajieji rūmai ir visi gyventojai jam pritarti balsavimui.

Lenkijos pirmas kardinolas Josef Glemp, nepaisydamas gyventojų protesto ir badavimo, nesutiko grąžinti į nuošalią parapiją iškeldinto kunigo Mieczysław Nowak.

P. Afrikos min. pirmininkas P.W. Botha ir Mozambiko marksistinis prezidentas Samora Machel pasiraše nepuolimo sutartį, kuri turėtų užbaigtai partizaninį karą ir pradeti ūkinį bendradarbiavimą.

Sov. S-goj prie Uzbekistano miesto Buchara įvyko stiprus žemės drebėjimas.

DIDĖJA BAŽNYČIOS PERSEKIOJIMAS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 60

Palleka teisę kentėti ir tylioti

1983 gegužės 17 i Kauno Kurių išklausyti Religinį reikalių tarybos įgaliotinio Petro Anilionio pamokymu buvo sukvesti Kauno arkivyskupijos ir Vilkaus vyskupijos dekanai ir vicekanai.

Įgaliotinio kalba sukosi apie praeity metų liepos-spalio mėnesiais tarybinei valdžiai atsiustus Lietuvos kunigų pareiškimus. Pareiškimų svarstyti į Lietuvą vasario mėnesį buvo atvykęs atsakingas darbuotojas iš Maskvos Religių tarybos. Čia jis susitiko ir kalbėjosi su Lietuvos vyskupais, lankėsi Kunigų seminarijoje, o pasikalbėti su dekanais įgaliotu P. Anilionu.

Kadangi pareiškimu, siystu iš įvairių Lietuvos vyskupijų, reikalavimai analogiški, P. Anilionis darė išvadą į tvirtinę, kad juos inspiravę vienos centras. Susirinkimo pradžioje įgaliotinis pacitavo tarybinės konstitucijos 50-tą straipsnį, kuriam rašoma, kad LTSR piliečiams garantuoja sąžinės laisvę išpažinti bet kurią religiją arba neišpažinti jokios, praktikuoti religinius kultus arba vesti ateistinę propagandą.

P. Anilionis iš kailio nėrėsi, įrodinėdamas, kad vien už tai, jog dvasininkai ir tikintiesiems leidžiamai praktikuoti religinius kultus, jie privalo tylėti, kai ideologiniai darbuotojai veda ateistinę propagandą, nes priesingu atveju, įgaliotinio žodžiai tariant, jau būtų pažeista ateistinė propaganda.

Priminė, kad Lietuvoje kasmet apie 50,000 vaikų prileidžiamai pirmos išpažinties ir komunijos. Tik nepasakė, kur šiandien tėvai galėtų išsigyti katekizmo knygelių, išleistų prieš trejus

Kauno arkivyskupijos ir 2 Vilkaus vyskupijos parapijas, kurios delsia pasirašyti sutartis su valstybe, ir pagrasino, kad jos gali užsitraukti didelių nemalonumų.

Piktinasi, kam pagerbė Kalinus

Savo kalboje pacitavęs kunigų pareiškimu sakinių: "Mes įpareigoti skelbtī Evangeliją pamokslais ir katekizacija", Anilonis labiausiai puolė tas bažnyčias, kuriose buvo pagerbtī iš kalinimo vietu grįžti politiniai kaliniai ir jiems buvo leista tarsi žodži susirinkusiems tikintiesiems.

Dėl vaikų katekizavimo

Taip pat įgaliotinis priminė baudžiamojo kodekso straipsnį, kur nurodyma, jog vaikus katekiziuti leidžiamai tiktais tėvams. Patarė tėvams išsigyti 1980 m. išleistą katekizmą ir iš jo ruoštai vaikus.

"Pas mus ne Afrika ar Lotynų Amerika, kur žmonės tamstūs, pas mus skaityti moka visi", — kalbėjo įgaliotinis, — "kunigas gali tiktais patikrinti vako žinias ir nemokantį pavartyti".

Priminė, kad Lietuvoje kasmet apie 50,000 vaikų prileidžiamai pirmos išpažinties ir komunijos. Tik nepasakė, kur šiandien tėvai galėtų išsigyti katekizmo knygelių, išleistų prieš trejus

metus ir išdalintų per vieną kitą savaitę.

Kunigams neleis važinėti

Kunigų pareiškime sakoma, kad kunigas įpareigotas ne tik savo aptarnaujamos parapijos ribose teikti sakramentus, bet, esant reikaliui, ligoniams ir mirštantiems patarnauti kiekvienoje vietoje.

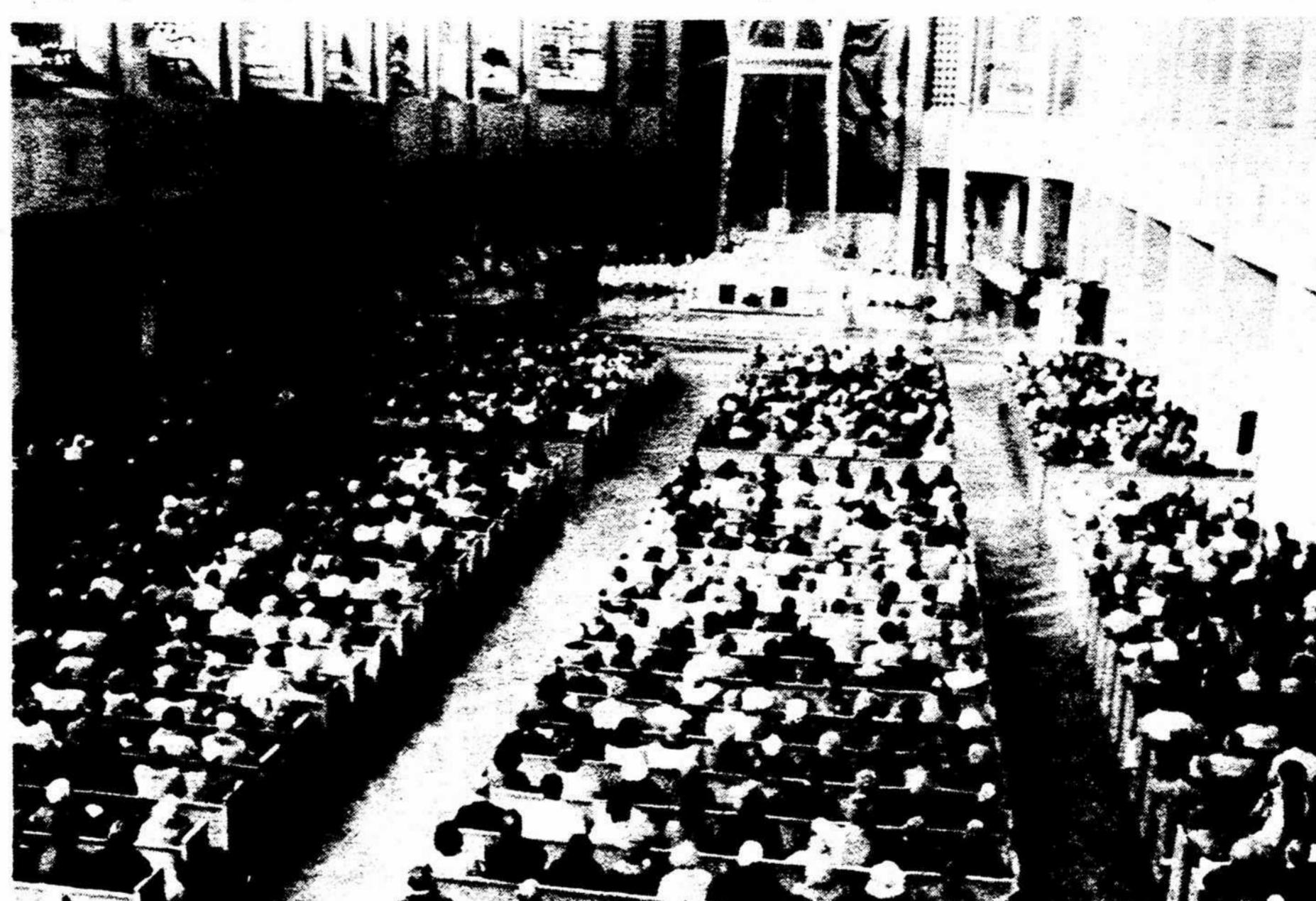
Šiuo klausimu Anilonis pareiškė, kad prie jokios valdžios kungis nebuvo skiriamas visai valstybei, bet tik aprabota teritorija. Patarnauti mirštantiui galima bet kur, tvirtino Anilonis, tačiau pabrėžė, kad niekas neleis važinėti po svetimas parapijas su antitarybiniais pamokslais, mitinguoti ir skelbtī anarchiją (...).

Dėl Kauno kunigų seminarijos

Jau kelis dešimtmiečius Lietuvos Katalikų Bažnyčia skaudžiai kenčia dėl bedeiviškos valdžios kišimosi į Kauno Kunigų seminariją, todėl visiems suprantamas kunigų pareiškime prašymas ir reikalavimas panaikinti civilinės vyriausybės nustatytas kliūtis-limitą, leisti patiemis vyskupams priimti kandidatus į Kunigų seminariją ir paskirti jai deštytojus.

Anilonis pripažino faktą, kad Lietuvoje kunigų trūksta, ir šiuo

(nukelta i 4 psl.)

Pamaldos Hartfordo Šv. Juozapo katedroje kovo 4, minint šv. Kazimiero jubiliejų.
Nuotr. A. Dziko

REZOLIUCIJA RAGINA JAV ATMESTI JALTOS SUTARTĮ

1983 lapkričio 18 Illinojaus kongresmanas Tom Corcoran Atstovų Rūmuose pristatė suštartinę rezoliuciją, raginančią JAV- es formaliai atmeti 1945 m. Jaltos sutartį. Rezoliucija pareiškia, kad 2-ojo pasaulinio karo metu JAV atstovai dalyvavo slaptuose sandėliuose, paveiktuose juose neatstovaujančių tautų likimą. Vidurio ir Rytų Europoje Jaltos sutartis ypač siejama su "tarianu J. A. Valstybių susitaikymu su ištisu tautų paverčiu". Jaltos pasekmė buvusi Sovietų "Jtakos stafos" sudarymas ir Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Ukrainos įjungimas į šią sferą. Pabrėžiamas, kad Sovietų Sąjunga "aiškiai pažiūdė ir, faktiniu, niekad nesilaikė pozityvių Jaltos požiūrių, kaip pav. laisvų rinkimų garantijos".

Kai viskas priklauso valstybei

Toliau P. Anilonis nagrinėjo kunigų pareiškime esant sakinių: "Neturime teisę vyskupių ir parapijų valdymo atfiduoti civilinės valdžios sudarytiems komitetams". Čia įgaliotinė, kad socialinėje santvarkoje bažnyčios, jų turas, meno ir kultūros vertybės yra suvalstybintos, tad jų savininkė yra valstybė. Ji nustato sąlygas, kaip tikintieji tuo valstybės turtu gali naudotis kulto reikalamis. Išvardijo 14

tančius darbininkus, kaip praneša užsienio spauda, prižiūri šimtai Rytų Vokietijos milicininkų, bijodami, kad ir šie darbininkai, vakarinės Berlyno dailės sugundytų, nebandytu pagėti į laisvę.

Ši pagunda matomai neaplenka nė pačių saugotojų milicininkų. Užsienio spauda praneša, kad du darbininkus sauja Rytų Vokietijos milicininkai, pasinaudodami naujos mūro sienos statybos darbu sukeltu triukšmu ir netvarka pasienyje su Vakarais, nepastebėti perėjo demarcacijos liniją į laimingai pasiekę laisvę vakarinėje Berlyno dalyje. Laisvė vilioja ir milicininkus.

(K.L.)

Nato ir Varšuvos pakto valstybės Vienoj atnaujino pasitarimus dėl abipusio karionemės ir paprastų ginklų sumaišinimo.

Prezidentas Reagan gegužės 2 numeruose Aliasko susitiki su po piešium Jonu Paulium II.

(nukelta i 2 psl.)

NIJOLÉS SADŪNAITÉS PRISIMINIMAI

Tavo gailestingumas lydi mane per visas mano gyvenimo dienas
(Ps. 22, 6)

10.—

PRAVOSLAVIŲ KALINIŲ VARGAI

viršininkų postus. Taip iš tikrujų ir yra.

(Prižiūrėtojos sudegino kaldra)

Pravoslavė kalinė Chvatkova Aleksandra Akimovna, g. 1906, buvo labai ligota, antrą kartą teista už tikėjimą, išbuvusi daug karceriję už tai, kad, kaip visos pravoslavės protesto ženklą, kiekvienoje vėžio liga.

Prieš mirtį beveik pusmetį laikė konklagerio ligoninėje, kur ji visiškai išsekė, bet mirė į namus jos neišleido. Visas gi kriminalistas, kai nebepagydomas, išleidžia namo — aktuojua.

Baba Ira išskeliao pas Viešpatį konklagerję, ir jos kapo taip pat niekas niekada nežino. Politikinių kūnus užkasa slaptais, ant rankos užriša tik kalinio bylos numerį, kurį užrašo ir ant kuolelio — palaidojimo vietas. Nėra nei vardo, nei pavardės, vien bylos numeris. Ir užėiti į tas kapines tegali tik pareigūnai, čekistai. Apie tai man papasakojo mus saugojo kareivai.

(Kareivų užuojauta)

Dalis kareivių, patys patyrę daug neteisybės ir žiaurumo karai, reiškiasi, ēmę mus užjaustyti ir net gerbti, nors jiems teigdavo, jog mes esame baisiausios nusikalstelės... Jie stebėjosi neteisybė, sakydami, kad geriausiai žmonės uždaryti konklageriuose, o visų didžiausiai nusikalstelėliai ir moraliniai iškrypēliai užima

1982 pabaigoje babą Jura Chvatkovą išvežė į nutrėmimą į Kazachstaną. Laiko iš jos neigauva, nes jau buvau Vilniuje, ir mano beveik visus laikus konfiskuodavo KGB. Apie ją parašė kiti, o adreso iki šiol neturiu.

Teepadeda jai ir visiems nepažiūti meilėje Gerasis Dievas!

Kalinė pravoslavė Volkova Klavdija Grigorjevna — gim. 1907. Baba Klava labai rami, tyli ir gera senutė. Kai manė atvežė į konklagerį, teko kuri laiką miegoti virš jos. Lovos dvielyje aukštų, geležinės, labai nepatogios. Kai vertesi ant kito šono, juda ne tik viršutinė, bet ir apatinė lova, į kurią viršutinė išsiesta. Ir atvirikščiai — kai vertiasi ant kito šono kalnys apatinėje lovoje, juda viršutinė, o tas labai vargia, išbudina.

Baba Klava niekada nesiskubavo, kai aš palubėje, dūsdama dėl deguonio trūkumo, vartydavau lyg žuvis išmeta ant kranko. Ji daug laiko skirdavo nuoširdžiai malda.

(Slapta bendra malda)

Kartais visos pravoslavės, susirinkusios kur nors nuošaliame kampyne, imdavo tyliai giedoti. Išmokusi prie jų prisidėdavau ir aš. Pasijusdavau lyg šventovėje beesanti, taip gera ir giedra sieloje tapdavo.

Ne veltui sakoma, kad bendra malda pasieka dangu. Melstis keliom kartu konklagerję neigauja. Mus dažnai išvaikydavo, bet mes vėl ir vėl susirinkdavome garbinti ir dekoti Dievui už Jo meilę mums nusidėjėlėms.

Bendra malda — tai vienos iš sviesiausių ir džiaugiausių valandų konklagerystė.

(Nepaliko ramybėje)

Pravoslavė kalinė Volkova Anastasija Andreevna — gim. 1908. Abi Volkovos ne giminiškai bendarpasvadė. Buvo abi kartu nuteistos ir kartu abi išėjo į konklagerio. Baba Nastia ligonė, nesveikos rankos ir kojos, bet labai darbštė, gražiai siuvinėdavo. Kadangi abi Volkovos

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Aleksandras Guzevičius-Gudaitis (1908 - 1969) ką tik karui pasibaigus buvo pavergtos Lietuvos NKVD viršininkas ir vykdė masinius žmonių trėmimus į Sibirą. Tačiau šis okupantų patikėtinis panoro būti ir rašytojų bei komunistiniu ideo-logu. Paraše apysaką, apsaky- my ir keliis ilgus romanus. Tačiau, neturėdamas literatūrinio talento, A. Guzevičius sugalvoto, neturinčio duomenų realiame gyvenime, propagandiniu turinio ir scheminių veikėjų ne-pajėgė pakelti į meninę plot-mę. Dėlto visa jo kūryba yra menkavertė subeletristinta publicistiką. O vis dėlto A. Guzevičius dabartineje Lietuvoje yra įtrauktas į mokyklų progra-mas, jo raštai pakartotiniai leidžiami, net smulkūs rašteliai

surenkami į tomas ir spausdini-am, kai gerom knygoms trūksta popierius. Štai ir 50,000 egz. ti-ražu "Vaga" išleido A. Guzevičius laiškus ir pasikalbėjimus su žurnalista. Tai tokia "kul-tūrine" tikrovė okupuotoje Lietu-vuje. A. Guzevičius-Gudaitis tebera tarp garbinamųjų.

— Kitas Lietuvos komunistų garbinamas dievaitis tebera ra-šytojas Petras Cvirka. Šis bent turejo rašytojo talentą. Jo raštai pakartotiniai leidžiami. Šiu metų pradžioje "Vaga" išleido naujos jo raštų serijos du tomas (abu po 30,000 egz.). Pirmame tome išspausdinta: "Saulėleidis Ny-kos valsičiuje", "Kasdienės istorijos" ir "Ažuolo šaknys", antrame tome — satyrinis romanas "Frank Kruk".

— Prie nuolatos spausdinamų priklauso ir Juozas Baltušis. Jo raštų aštuntame tome išspaus-dintas autobiografinių atsimini-mų "Su kuo valgyta druska" té-sinys.

— Maskvoje yra leidžiamas li-teratūros žurnalas vengrų kalba — "Tarybinė literatūra". 1983 metų yra žurnalas nr. 9 paskirtas lietuvių literatūrai. Išvadini straipsnių žurnalui paraše Rašytoju sajungos pirminkinas A. Maldonis. Išspausdinta apšciai ištraukų iš lietuvių beletrystų kūrybos: iš J. Baltušio, H. Kor-sakiene, J. Avyžiaus, M. Sluc-ko, K. Sajos, R. Granauskos, S. Šaltenio, J. Apučio, Jst. Marcinkevičiaus, T. Kondroto. Lie-tuvų poezių žurnalei atstovauja A. Baltakis, J. Dabulskis, S. Gedė, S. Jonušas, J. Kalinauskas, M. Karčiauskas, R. Ketura-kis, J. Macevičius, A. Maldonis, Jst. Marcinkevičius, M. Marti-naitis, E. Matuzevičius, E. Mie-

— Lenkijos komunistų partija pa-informavo Sov. S-gą ir kitas komunistines valstybes, kad ji esanti pakankamai stipri nu-galėti kiekvieną savo priešininką ir kad ji nebūsanti neramu šaltiniu.

Sov. S-gos komunistų parti-jos organas Pravda paragino vi-sus pareigūnus kovoti su tingi-niavimu, kyšininkavimu, speku-liacija, vagystė ir girtavimu, nes dabartinis pramonės, konstrukcijos, žemės ūkio ir transpor-to penkerių metų pla-nas yra atsilikęs.

J.T. gen. sekretorius Javier Perez de Cuellar tarsiųsi u Lenkijos vyriausybė del įkalintų Solidarumo unijos ir žmogaus teisių veikėjų išlaisvinimo.

R. Vokietijos min. pirmmininko seserčia Ingrid Berg su savo vyru, dvieni vaikais ir vyro motina, prie kurį laiką pasipraše V. Vokietijos ambasado Čekoslovakijos politinės globos, atvyko į V. Vokietiją.

Buv. aukštasis Salvadoro armi-jos karys, prie kurį laiką viešai apkaltinės aukštus Salvadoro pareigūnus dėl mirties būrių vykdomų politinių žudynių, buvo tam tikros amerikiečių grupės, nesutinkančios su JAV vedama centrinė Amerikoj politika, pa-smydant tokius pareiškimus padaryti.

želaitis, A. Mikuta, V. Šimkus, J. Strielkūnas, J. Vaiciūnaitė ir A. Žukauskas. Išspausdinta ir literatūros vertintoji keli išsa-mesni straipsniai: V. Bučio, V. Kubiliaus, J. Lankučio, V. Kaz-kevičiaus, M. Sluckio. Taip pat išėdės rašytojų nuotraukos ir trumpos biografinės ir bibliografinės žinios. Kūriniai ir straipsniai į vengrų kalbą iš-vertė keliolika vertėjų, mokan-čią lietuvių ir vengrų kalbas.

— Moksly kandidato laipsniui gauti disertaciją iš meno profesorių Maskvos konservatorijos apgynė Vilniaus konservatorijos dėstytoja K. Tamulytė. Jos tema "Mu-zikos kalbos vystymasis lietuvių kamerinėje instrumentinėje kūryboje". Jos oponentai buvo rusai profesoriai. Žinoma, ir pati disertacija turėjo būti pa-rašyta rusiškai. Taip rusų kalba primetama lietuviams, pradedant nuo vaikų darželių, baigiant universitetu studijomis.

— Vasario 1 mirė Vilniaus universiteto profesorius Petras Užkalnis. Buvo gimęs 1907. Mo-kési Kalvarijos progimnazijoje ir Marijampolės gimnazijoje. Dėl komunistinės veiklos pateko į kalėjimą. Ilgą laiką gyveno Sov. Rusijoje. 1946 buvo paskirtas Vilniaus universiteto profesoriūm rusų literatūrai dėstyti. Dėstomą kursą sięk tiek papré-te — nagrinėjo Sov. Sajungos "broliskų tautų" literatūrą. Daugiausia dėmesio skyrė gudų tarybinei literatūrai. Vertingiausiai jo darbais laikomi — Sov. Sajungos literatūros žemėlapis ir Sov. Sajungos rašytojų atlasis. P. Užkalnis buvo vienas

PRAVOSLAVIŲ KALINIŲ VARGAI

(atkelta iš 1 psl.)

Jauniausia kalinė

Ir jauniausia iš pravoslavių — kalinė Usojeva Nadežda Michailovna — gim. 1942. Teista už tą patį, kaip ir visos pravoslavės — eileraščių platininė, 6 m. griežto režimo konklagerio ir 3 m. nutrémimo. Ji, kaip ir visos pravoslavės konklagerėje, protesto ženklan nedirbo pri-verstiniu darbu ir už tai per visus 6 metus buvo kankinama kar-ceryje ir kalejime. I konclagerį ją atveždavo til keliom dienom ar savaitei, ir vėl išveždavo kankinti badu ar šalciu.

Nadé visiškai išsekusi, pilkai blyškia oda apraukti kauliu-kai, bet visada labai ramiai ir giedri, ištisas valandas, kur pa-sislėpus nuo žmonių kamputuje, praleisdavo nuoširdžioje maldoje. Ir kai po kelių dienų "poilsio" vėl ateidavo kalinių prižiūrėtoja su piktdžiugišku pa-setinkinimu pranešti, kad Nadé šiandien išveža į karcerį, ji rai-mai susiruošdavo ir, maloniai nusišypojus prižiūrėtojai, kar-tu su ją išeidavo iš mūsų kon-clagerio naujai kankynei.

Tik Gerasis Dievas gali žmoni-gui duoti tokijų antžmoniškų jėgų ir meilės savo kankintojams! nutrémimo neturėjo, po konclagerio jas abi priglaudė pas save geri žmonės Gorkio mieste. Bet "humanikausia" sovietų valdžia nepaliko ligoniu se-padaryti.

Bet "humanikausia" sovietų valdžia nepaliko ligoniu se-padaryti.

ištikimų okupantų tarnų, vienas rusinimo franku.

— Sausio pradžioje Palangoje buvo suorganizuotas architektų seminaras, į kurį suvažiavo architektų stotovai iš visos Sov. Sajungos. Buvo kalbama apie pastatų interjero architektūrą. Daugumas pranešė buvo lie-tuvių. Buvo kalbama apie vi-daus dekoravimą, baldus, vitra-žus.

— Kompozitorų namuose naujų muzikos kūrinių perklausoje susipažinti su T. Makaiči-o sonata vargonams, T. Matulionio styginiu kvartetu, K. Ka-bolio vokalinė muzika, J. Juozapa-cio ir V. Juozapaičio dainomis, A. Remezo sonata var-gonams.

— Marijampolės rajone esą senas Liudvinavos miestelis, kuriame yra įsikūrus Žemaitės var-dų kolchozas, numatytas pagrindinai perplanuoti, pertvari-kyti. Tam reikalui buvo paskelbtas konkursas, kuriame dalyva-vė 16 architektų. Paskirtos dvi antrosios ir trys trečiosios pre-mijos.

— Dar vienas paminklas oku-pantų talkininkui. Šiltės rajone yra mažas Saugų miestelis. Jame įsikūrus kolchozo centras. Pirmasis to prievarstinio kolchozo pirmininkas buvo kažkoks Martynas. Tas žmogus, matyt, buvo labai veiklys okupantų talkininkas, kad Lietuvos partizanai turėjo ji nubasti mirtimi. Dabar tas Martynas paskelbtas sovietiniu didvyriu, o liaudies meistras V. Lomsargio iš ažuolo išdrožta Martyno skulptūra "puošia" Saugų kolchozo laukus.

Pr. N.

nuočių ramybėje, ir jos buvo pri-verstos iškeliauti kitur.

(Išsiadėjo jos vyras)

Pravoslavė kalinė Kulovjeva Gafira Lavrentjevna — gim. 1924. Kai ją suėmė, liko nepilnametės dukros ir vyras — partijos narys. Jis gundė ją, kad pasmerktų savo pažiūras, tada ją išleis į laisvę. Nepalūpė. Tada vyras jos atsiadėjo, nelankė ir jai nepadėjo, o sau susirado kitą moterį.

Gafira visiems atleido, nuolat su ašaromis melsdavosi, buvo labai nuolanki. Sirgo sąnarių uždegimui — poliartritu, labai prakaitydavo, daug kentėjo, bet niekad nesiskundė, o vis syp-sodavos ir už viską dėkodavo Dievui. Po konclagerio 3 metus vargo Sibire nutrémime, o dabar sugrižo pas savo motiną.

(Visą laiką kankino karceryje)

Pravoslavė kalinė Sokolova Tatjana Michailovna — gim. 1933. Labai tyliai ir nuoširdi. Sirgo diabetu, skrandžio ir vidurių negalavimais, dideliais gal-vos skausmai. Nežiūrint jos labai silpnos sveikatos, vien už tai, kad atsisakė dirbtinių darbų, buvo visą laiką kan-kinama karceryje ir griežto režimo kalejimo kamerose. Kai ją iš-veždavo 3 ar 6 mén. į kalėjimą, man ji palikdavo savo lova apačioje. Dabar ji jau sugrižo pas savus.

(Patarnavo visom kalinėm)

Pravoslavė kalinė Aliošina Ekaterina Petrovna — gim. 1912. Baba Katia Švelni, tyliai, vis besiypsanti, sumanai visoms kalinėms sutaisydavo alyvynę, patarnaudavo sergančioms, nuoširdžiai melsdavosi. Dabar ji sugrižo pas savus.

(Daug metų iškankinta karceriuose)

Pravoslavė kalinė Semionova Marija Pavlova — gim. 1923. Ji teista trečią kartą už tą pačią "antisovietinę" veiklą. Kalinama jau 20 metų su viršum. Daug metų iškankinta karceriuose. Švelni, tyliai, globojo bal-andžius, juos lesinio neiškepusia duona, kuri likdavo pavalius. Turėjo meninių gabumų — gražiai lipdydavo. Daug melsda-vosi.

1982 kartu su baba Jura Chvatova išvežė į nutrémimą į Ka-

VALDAS C. DUOBAS, lietuvių advokatas, 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais iki išimtinės atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisai Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11416. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška geliu par-dutuvė. Gelės įvairiomis programom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuvės. Koplyčios parupinamas visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvės direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Pa-ruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūsių apdra-dinai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoj vietoj — OHERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Istaigoje kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. 821-8440. Salė vestu-vėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLÀ — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Tel. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akciju brokeris, dirba su Thomson McKin-Non Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C. N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, aukas ir sidebrys. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambin-ke 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADISO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM. Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Melius Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmadi-nes 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSDU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburių, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
GAUSI PARODU SALE

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDIMO CENTRAS
Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus priva-žlavimas Jamaicai ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarė dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LÉKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKNIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
- LIETUVĀ

MOKETI GALIMA VISOMIS KREDITO KORT

DARBININKASThe Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA. LDS organė DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenumerata metam \$15.00 • Stripsėnai ir korespondencijos redakcija taiso savo nuotraukas • Pevardė pasirasyti strapsniai nebutinai išredakcijos nuomone • Už skelbimų turinių ir kalba redakcija neatstako.

ISSN 0011-6637

Redaguoją REDAKCINE KOMISIA

Balfui 40 metų!

Nei Balfu steigėjai, nei rėmėjai, nei tie, kurie buvo sušelpsti, netikėjo, kad toji organizacija — Bendras Amerikos Lietuviai Šalpos Fonds — Balfas — išsilaidys 40 metų. Bet taip yra — Balfas kovo 25 minėjo 40 metų sukaktį. Illinois valstybės sekretorius ištaigoje įregistruotas 1944 balandžio 1.

Balfas iškūrė Antrojo pasaulinio karo metu. Pirmojo pasaulinio karo patirtis parodė, kad reikia rūpintis nuo karo nukentėjusių šalpa. Ir po pirmojo pasaulinio karo į Lietuvą buvo siunčiamas įvairi pagalba. Važiavo ir žmonės. Gi Antrasis pasaulinis karas buvo dar didesnis. Dar daugiau žmonių buvo išblokštę iš tévynės, kentėjo vargą. Pabégėlių reikalais ir jų šalpa rūpinosi pati Amerika, tuo metu jau kariaujantį šalis.

Lietuviai rūpėjo Lietuvos ir lietuvių šalpa. Jau 1943 spalio 22 Alto veikėjų iniciatyva su Lietuvos konsulo dr. Petro Daužvardžio talka Morrison viešbutyje Chicagoje buvo sukiestas įvairių lietuvių šalpos fondų astrovą pasitarimas ir buvo sudaryta bendrojo šalpos fondo statuto komisija.

Nuo pirmojo pasitarimo iki įsiregistravimo Balfos organizatoriai atliko daug paruošiamųjų darbų. Tarësi Washingtone su valdžios pareigūnais Šalpos reikalams. Tarësi ir save tarpe.

Balfos pagrindinių organizatoriu tarpe randame šiuos asmenis: Leonardą Šimutį, Antaną Oli, kun. Juozą Končių, Juozą Laučką, kun. Igną Albaicių, kun. Pranciškų Jurą, kun. Joną Balkūną, kun. Norbertą Pakalnį, dr. Pijų Grigaitį, Mykolą Vaidyla, Fortunatą Bagocių, Nadą Rastenį, J. Grisių, Matą Viniką ir kitus.

1944 kovo 25 Chicagos Morrison viešbutyje susirinko per 20 asmenų, kurie atstovavo Kunigų Vienybei, Amerikos Lietuviai Katalikų Federacijai, Tautinei Sąjungai, Sandarai, socialistams,

Po iškilmingų pamaldų Šv. Petro bazilikoj kovo 4, sekamadienį, Šv. Petro aikštėje popiežiaus laukė 100,000 maldininkų minia, tarp jų ir iš bazilikos išeję lietuviai. I šią tarptautinę minią Šv. Tėvas, kaip paprasta, kreipėsi į vairiominis kalbos. Didžiausiajai kalbos dalis ir čia buvo skirta Lietuvai ir lietuviams. Cia popiežiaus kalbos vertimas iš italių kalbos:

vietų Sajungos. Padėjo visiokiem jūrininkam, kurie pabėgo nuolaiju ir papraste politinio prieglobščio. Dar ši ménęs Balfas suteikė pagalbą tokiam jūrininkui A. Žukauskui, kuris pabėgo nuo sovietinio laivo Ispanijos teritorijoje. Balfas dėka dabar jis yra Chicagoje.

Susirinkę priemė fondo statutą ir išrinko 21 direktorių. Pirminieji direktoriai buvo: kun. dr. J. Končius, kun. Ig. Albaicius, kun. J. Balkūnas, J. Laučka, E. Paurazienė, E. Sumienė, L. Šimutis, Ant. Olis, St. Geguzis, N. Rastenis, dr. J. Tamaišaitis, J. Tuinyla, dr. A. Zimotas, J. Smailis, J. Bacevičius, F. Bačočius, N. Gugienė, T. Matas, P. Mileris, A. Zimotas ir V. Količienė.

Ši data ir laikoma Balfos isteigimo data. Pradžioje Balfui reikėjo gauti iš valdžios įvairius leidimus. Reikėjo ir lešu. Buvo gauta iš National War Fund parama — 306,500 dol. Tai buvo didelis Balfos laimėjimas.

Balfas sukurė įvairios organizacijos, žmonės įvairių pasaulėžiūrų. Jie visi sutilpo šioje organizacijoje, nes visų buvo tas pats tikslas — padėti saviesiems kentantiem Lietuvoje ir už jos ribų.

Pokario metais ir pati Amerikos valdžia reikalavo, kad būtų pasiusta pagalba į Lietuvą. Bet iš to niekas neišėjo — Balfas negalėjo persiūsti paramos Lietuvos vargstantiems žmonėms, nes su tuo nesutiko okupantai — Sovietų Sajunga. Bet kokią siunčiamą paramą jie atimdavo ir pasilaikydavo sau.

Bet pokario metais Vokietijoje ir kituose kraštose atsirado labai daug pabégėlių. Čia ir pasireiškė Balfos plati veikla.

Ir dabar Balfos tikslai liko tie patys — padėti varge esančiam lietuviui. Nesvarbu, kur jis būtų — Ar Lietuvoje, ar Sibire, ar gyventų Lenkijos valdomose srityse, ar būtų nubloktas į Vokiečiją, ar dar į kitus kraštus. Ir čia Balfas labai sekmingai savo uždavinį atlieka — šelpia visus lietuvius, patiekusius į vargą.

Ir dar daugiau! Balfas pasirūpina naujais pabégėliais iš So-

**POPIEŽIUS DAR KARTĄ KREIPIASI
I LIETUVIUS MALDININKUS ROMOJ**

vietinių Europos Bažnyčių tai Dievo Tautai, kuri yra Lietuvos.

Visiem lietuviams, kurie gyvena tévynėje arba yra pasklidę pasaulyje reiškiu nuoširdu linkėjimą, jis palydėdamas maldą, kad visada išliktų ištikimi savo Globėjo šv. Kazimiero brangiam dvasiniam paveldui; tvirti tėvų tikėjime; nepalažiai mietyje, išsakniję meilę ir vienybę su Dievuu, su Bažnyčia, su broliais.

Pasveikinės daugelį kitų grupių, kurios ši sekamadienį buvo ypač gausiai susirinkusios Šv. Petro aikštėje, Jonas Paulius II dar kartą kreipėsi į lietuvius, visą vidurinio maldos susitikimą užbaigdamas lietuvišku giesmėmis "Marija, Marija" posmu: "Dar vienas paskutinis žodis

mūsų labai briangiem svečiam lietuviams maldininkam: Marija, Marija, skaisčiausiai lelija, Tu švieti aukštai danguje, Palengvink vergią, pagelbék žmonijai... Nes viską pas Dievą gali."

Baziliokoje, Šv. Petro aikštėje ir Romos gatvėje visų dėmesį ypač atkreipė lietuvių tautiniai drabužiai. Lietuviai jaunimą, pasipuošus tautiniuose drabužiuose moteris pakartotinai filmavo italių valstybinė televizija ir privačių televizijos siuntuvu korespondentai.

Lietuviai jaunimo ansamblis "Grandinėlė" iš Clevelando, apsuptas tarptautinės minios, Šv. Petro aikštėje pašoko keletą tautinių šokių. Už tai buvo palydėtas entuziastiškų plojimų.

**LIETUVOS ŠVENTAS
PAGERBTAS LONDONE**

Daugiau negu tūkstantis lietuvių ir kitataučių tikinčiųjų dalyavo kovo 4 didžiojoje Londono Westminstero katedroje surengtoje išpudingose pamaldose Lietuvos globėjo šv. Kazimiero jubilejaus proga.

Pamaldom vadovavo apaštališkasis pronuncijus Didžiojoje

Britanijoje arkivyskupas Bruno Heim. Drauge su nuncijumi mišias koncelebravo du anglai vyskupai Konstant ir Casey bei 14 įvairių taurybų kunių, jų tarpe Londono lietuvių parapijos kleškam. Kun. Jonas Sakevičius.

Jaudinanti pamoksla mišiu metu pasakė Westminstero katedros viceadministratorius kun. O'Donaghue. Pamokslininkas ypač jautriai kalbėjo apie gilią lietuvių tautos tikėjimą ir lietuvių praeityje patirtas ir dabar tebepatiriamas kančias, dėl to, kad troško gyventi savitu tautiniu gyvenimu ir norėjo laisvai išpažinti nuo amžių paveldėjaji religinių tikėjimų. Kokius skaudžius, bandymus lietuvių tauta patiria dėl savo ištikimybės tikėjimui, kalbėjo pamokslininkas liudija Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje aprašomi faktai. Tai tikinčiųjų tardymai ir persekiojimai, ištremimai ir įkalinimai, tikinčio jaunimo diskriminavimas mokyklose ir universitetuose, kunigam už jų religinę veiklą keliami teisminiai procesai ir jų nuteisimai sunkiomis kalėjimo bausmėmis. Bet tauta nesuklumpa po sunkia kryžiaus našta. Tauta lieka stipri savo kančioje, kaip stiprus savo kančioje yra lietuviškas Rūpintojelis. Tauta tiki į atgimimą

(nukelta į 4 psl.)

Audiencijos metu pop. Jonas Paulius II laimina Grandinėlės šokėjas.

patriotai iš Varšuvos, Petrapilio, Maskvos, Rygos, neskaityt Lietuvos miestų, miestelių. Iš Petrapilio specialiai į parodos atidarymą atvyksta žymusis tautos poetas Maironis.

I parodos atidarymą buvo sukvieti rusų aukštęje valdininkai, laikraščių atstovai, žurnalistai, įvairūs kultūrininkai. Dr. Jonas Basanavičius atidarymo kalbą pasakė pirma rusiškai, o paskui lietuviškai. Lenkai taip ir pasiūlė, o kodėl jis nekalbėjo ir lenkiškai. Vėliau dr. J. Basanavičius pasitraukė jis to komitetu.

Rūpintasi švietimui

Stiprindamas lietuviybę, jis rūpinosi ir švietimui — lietuvių mokyklų steigimui. Drauge su P. Matulioniu apsilankė pas Vilniaus mokyklų kuratorių Wolfą ir prašė, kad leistu įsteigti dviklasę lietuvišką mokyklą. Po keletos apsilankymų jis išgavo leidimą Vilniuje steigti dviklasę lietuvišką mokyklą.

Gal tai mažas įvykis, bet jis verčia susimąstyti, verčia grižti į praeitį. Vilniuje juk 1579 buvo įkurta akademija, kuri virtė universitetu. Vilniaus universitetas švietė ir garsėjo savo mokslu, o jo dėstomoji kalba buvo lenkų. Vėliau kūrėsi kitos mokyklos. Jų dėstomoji kalba buvo lenkų, rusų.

Parodos atidarymas buvo viena iš didžiausių kultūrinių šventinių. I ją suvažiavo lietuvių kiekvienu proga kovai prieš len-

**AUŠRA NAUJOS
GADYNĖS TEKA****AUŠROS 100 METŲ
SUKAKČIAI PRISIMINTI**

PAULIUS JURKUS

18.—

Nors ir žadėjo aug abu gubernatoriai, nors ir prašė, kad gyventojai nusiramintų, bet buvo priešingai — revoliucija vis plėtési.

Beregint visame krašte prasidėjo rusiškų mokyklų ir monopolio uždarinėjimai. Buvo šalinami valstybinių sekretoriai, politicos valdininkai.

Tašyk Užnemunė buvo prijungta prie Varšuvos atministracijos. Dabar Užnemunė pasiskelbė, kad prisijungia prie Lietuvos. Paskelbė taip pat, kad vieni atsisakia rusų mokėti mokesčius. 1905 pabaigoje revoliucija pasiekė aukščiausią laipnį.

Tačiau tuo metu ēmė stiprėti caro valdžia. Pirmiausia nuslopino judėjimą Rusijoje. Tada griebėsi Lietuvos ieškoti visų revoliucionierų ir ēmė juos bausti. Numalšinimui atsiuntė net kariuomenės dalinius.

Vilniuje pradėjo ieškoti, kas organizavo seimą. Buvo padarytos kratas pas lietuvius veikėjus, redakcijos. Bet tikroje seimo rengėjo ir organizatoriaus dr. Jono Basanavičiaus nepalietė. Spėjama, kad jis išgelbėjo Bulgarijos pilietybę, nes rusų valdininkai nedrįs kibti prie bulgarų piliečių.

Tuo pačiu metu dr. Jonas Basanavičius iš Bulgarijos susilaukę savo bibliotekos ir kitių svarbių daiktų. Jam atsiuntė 30 dešimtų su knygomis ir kita daiktai. Tos knygos vėliau padėjo pagrindą Lietuvos Mokslo Draugijos bibliotekai.

Vilniuje pradėjo ieškoti, kas organizavo seimą. Buvo padarytos kratas pas lietuvius veikėjus, redakcijos. Bet tikroje seimo rengėjo ir organizatoriaus dr. Jono Basanavičiaus nepalietė. Spėjama, kad jis išgelbėjo Bulgarijos pilietybę, nes rusų valdininkai nedrįs kibti prie bulgarų piliečių.

Caristinė valdžia vis stiprėjo, ir dr. Jono Basanavičius Vilniuje policija vis šaukė pasiaiškininti dėl seimo. Bijodamas patekėti į policijos rankas, jis išvažiavo į Kauną. Galvojo, kad iš ten galvažiuos jūžtien. Juk buvo prate-

kaip tada vadino dūmą. Dr. J. Basanavičius ir tiem reikalam surado laiko. Kad galėtų atspirti prieš lenkus, Kaune ragino susideti su žydais. Jo sudarytas sąrašas iš lietuvių ir žydų laimėjimo su dideliu pasisekimu.

Tuo pačiu metu Kaune jis dirbo ir bibliotekose. Ir vis tą patį — vis rinko medžiagą apie Lietuvą ir vis rūpinosi kaip kovoti su plintančiu lenkiškumu ir lenkais.

Vėl grįžta į Vilnių

Tuo metu po revoliucijos, atgavus spaudą, vis labiau gyvėjo lietuvių kultūrinis gyvenimas. Viskas veržės su dideliu entuziazmu, spontaniškai. Visi norėjo judėti, veikti, kad tik šviniai būtų Lietuvos. Tų 1906 metų rudenių Vilniuje buvo patystata pirmoji opera Birutė. Kokia tai buvo šventė! Toje opeijo dainavo ir Petrapilio konservatorijos jaunas studentas Kipras Petrauskas. Spektaklis įvyko miesto salėje.

Jis suderino savoje ir visuomeninį veiklą ir mokslo. Gyvendamas Kaune, jis pasiekė ir Suvalkiją, aplankė Marijampolę ir kitus miestelius, aplankė savo draugus ir visus ragino kovoti prieš lenkiškumą. Tuo metu caras buvo leidęs išrinkti seimą.

Ir Vilniuje pas jį lankėsi lenkų delegacija, kad jis būtų nuolaidėsnis ir susitarty su lenkais. Basanavičius suprato lenkų kėslus, kad jie visada nori lietuvių apgauti. Jis ir čia išnaudojo kiekvienu proga kovai prieš len-

caras buvo leidęs išrinkti seimą.

(Bus daugiau)

PO ŠV. KAZIMIERO IŠKILMIU HARTFORDE

Dar niekas taip nesujudino Hartfordo ir visos Connecticut valstijos lietuvių, kaip ruošėsi paminėti šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį. Šios didžiules šventės užuomazgą padarė mūsų trys gerbiamieji klebonai: kun. J. Matutis, kun. J. Rikteraitis ir kun. J. Vilčiauskas. Jie praeitų metų pavasarį nuvyko pas Hartfordo arkivyskupą John F. Whealon ir gavo leidimą kovo 4 susirinkti iškilmingom pamaldom Hartfordo Šv. Juozapo katedroje. Pats arkivyskupas pažadėjo aukoti mišias ir pasakyti pamokslą.

Pirmasis didesnis susirinkimas buvo sušauktas New Britaine, kuriamo be minėtų kunių dalyvavo dar po kelis atstovus iš įvairių vietovių. Antrame susirinkime, kuris taip pat įvyko New Britaine, buvo išrinktas šventei ruoštis komitetas: Ignas Budrys — pirminkas, Albina Lipčienė — sekretorė, Vaiva Vebraitė-Gust — susirašinėjimų sekretorė, Viktoras Vaitkus — iždininkas, Eug. Žiūrys — skelbimu ir reklamos reikalams. Be jų dar i komitetą įėjo kun. V. Cukuras, kun. J. Rikteraitis, D. ir Alf. Dzikai, muz. J. Petkaitis, S. Šatiene, I. Belanger, J. Gurskis, Z. Dreslūtė ir eilė kitų, kurie dirbo savo kolonijų ribose. Į rengėjų eiles įstojo šios parapijos bei organizacijos: Hartfordo Šv. Trejybės — klebonas kun. J. Matutis, Šv. Andriejaus New Britaino — klebonas kun. J. Rikteraitis, Ansonijos Šv. Antano — klebonas kun. R. Yauskas, New Haveno Šv. Kazimiero — klebonas kun. A. Karalis, Bridgeporto Šv. Jurgio — klebonas prelatas F. Prancus, Waterburio Šv. Juozapo — klebonas J. Vilčiauskas, Putnamo Nekalto Prasidėjimo seselės — vyresnė M. Alloza, Marianopolio mokyklė — viršininkas kun. V. Parulis, Kunigų Vienybė, Lietuviai Bendruomenė, Lietuvos vyčiai, skautai, ramovėnai ir kitos organizacijos.

Komiteto buvo sušaukta daug susirinkimų, suplanuota šventės programa, kuri buvo reklamuojama per radio ir televizijos stotis, rašoma įvairiuose laikraščiuose ir parapijų biuletenuose. Buvo renkamos aukos ir sveikinimai, kurie buvo išspaustinti gražiai išleistame leidinyne — programoje. Tuo viskuo rūpinosi hartfordiškis Eug. Žiūrys. Visam kovo mėnesiui gauta salė Conn. Istorijos muziejuje, kuriamo vyksta lietuvių liaudies paroda. Eksponatai pasirūpino ir juos meniškai

išstati S. Šatiene iš Providence, R.I.

Iškilmingės prasidėjo koncertuose stadienė, kovo 3, 2 val. popietė Bushnell salėje, kur programą atliko kanklių vienetas iš Clevelando, Ohio, vadovaujamas Onos Mikuskienės, trys tautinių šokių grupės: New York "Tryptinis", vadovaujama J. Matulaitienės, New Haveno "Vėtra", vadovaujama R. Jurkevičiūtės-Mickūnienės iš Hartforo "Berželis", vadovaujama D. Dzikiene. Tautiniams šokiams grojo penkiolikos žmonių orkestras, kuriam orkestraciją parašė ir dirigavo muz. J. Petkaitis. Dainavo Toronto vyrų chorras "Aras" su dirigentu Vladi. Verikaičiu, kuris pradėjo koncertą su giesme "O Šventasis Karalaitis", parašyta šiai šventei muz. J. Petkaičio. Koncertas baigtas visų bendrai sudainuota daina "Lietuva brangi". Salė buvo apypilnė. Koncertas sužiavo apie 1500 žmonių iš Naujosios Anglijos įvairių vietovių.

Vakare La Renaissance salėje, E. Windsor, Conn., įvyko iškilmingas banketas, kuriamo buvo perskaityta daug sveikinimų, pasakyta kalbų, pasiseviuota ir pasilinksinta. Jame dalyvavo 600 žmonių iš viršum.

Iškilmingiausia minėjimo dalių įvyko sekmadienį 2 val. popietė Hartforde Šv. Juozapo katedroje. Didžiulei tvarkinguo procesija visi žengė katedron. Pirminiai buvo nešamos parapijų ir organizacijų vėliavos, pasukui į eilės kuniagai, vyskupai ir arkivyskupas. Sekė seselės, žmonės. Išsiplėtė rengėjų troškimas — katedra buvo pilna. Prosesija tvarė Hartforde skautai ir ramovėnai, vadovaujami s. Myk. Banovičiaus ir L. Kapecko.

Iškilmingose mišiose dalyvavo arkivyskupas John F. Whealon, 3 vyskupai — John F. Hachett iš Hartforo, Daniel P. Reilly iš Norwich, Kenneth A. Angell iš Providence, R.I., daug kunių ir seselių vienuolių. Mišias aukojo vyskupas John F. Hackett. Arkivyskupas John F. Whealon, nors dar silpnas po nesenai turėto vėžio operacijos (tai buvo jo pirmas viešas pasirodymas), dalyvavo mišiose ir pasakė išsamų pamokslą. Lietuviškai pamokslą pasakė kun. V. Cukuras iš Putnamo. Giedojo jungtinis Hartforde, New Britaino, Waterburio ir New Haveno per 80 žmonių choras, vadovaujamas muz. J. Petkaičio. Dvi giesmės buvo atliktos su svečiu muz. V. Verikaičiu iš Toronto. Iš kiekvienos vietovės buvo nešamos aukos. Prie-

metu prie altoriaus atnešta: neprieklausomybės aktas ir didelis rožių vainikas pagerbtis mirusiem ir kenčiantiem už Lietuvos laisve.

Po mišių salėje minėjimą pradėjo gedulo nuotaikoje. Sausio gale mirė ilgametis Aušros Vartų parapijos klebonas — Vladi. Verikaičius, vadovaujamas Jonas Tamašauskas ir kuopos dvišios vadas kun. Jurgis Gurinskas.

Atsišvietinimas įvyko sausio 26 Aušros Vartų bažnyčioje. Mišias koncelebravo klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir kiti kuniagai. Per mišias giedojo Harmonijos akompaniatorius Matas Yatkauskas, kuris yra šios parapijos ilgamočių narių Yatkauskų anūkas, pakvietė dalyvauti kvartetą, norėdamas pagerti kun. J. Gurinskį ir parapijos veteranus steigėjus.

Vičių atsišvietinimo apeigas atliko kun. V. Palubinskas ir Petras Zupko, 12 kuopos pirminkas. Pabaigoje visiems padėkojo Vytautas Gerulaitis, kun. Gurinskai giminaitis.

Vasarį mén. kuoja iškilmingai paminėjo Lietuvos neprieklausomybės šventę. Mišias su kitais kuniagais koncelebravo kuopos dvišios vadas kun. Vytautas Palubinskas. Aukojimo

kyje žengė komiteto pirmininkas Ignas Budrys, nešdamas gražų dideli rūpintojeli, kuris vėliau buvo padovanotas arkivyskupui.

Sirdis dėkojo Dievui už tokį pilną ir prasmingą savaigalių. Connecticuto lietuvių susijungė bendram darbui ir malda. Priminė visiems kenčiančią tėvynę Lietuvą, pagerbė savo šventajį Kazimierą ir toliai prašydami jo užtarimo ir globos.

Danguolė Banovičienė

Hartforde minint šv. Kazimiero jubiliejų, groja Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras. Nuotr. A. Dziko

LIETUVOS VYČIAI MANHATTANE

Lietuvos vyčių 12 kuopa 1984 metus pradėjo gedulo nuotaikoje. Sausio gale mirė ilgametis Aušros Vartų parapijos klebonas — Vladi. Verikaičius, vadovaujamas Jonas Tamašauskas, kuris deklamavo kelis eileraščius. Antanas Yakavonis prisiminė, kaip Amerikos lietuvių šventė Lietuvos neprieklausomybės šventę. Užbaigiant programą, kuopos pirminkas P. Zupko įteikė garbės žymenį kun. Nicholas Langenfeld, buvusiam Fordhamo profesoriui, kuris daugiau kaip 30 metų padeda kuopai ir Aušros Vartų parapijai.

Kovo 4 buvo šventiama šv. Kazimiero šventė. Per mišias prie altoriaus atnešta: Vilniaus Verba, šv. Kazimiero paveikslas ir auksinė karūna. Choras, vadovaujamas Aldonos Kepalaitės, giedojo šventojo garbei sukurtus himnus. Solistas Kazys Jakutis jautriai ir nuotaikingai pagiedojo.

Iškilmingai programai linksmai vadovavo Jonas Tamašauskas.

Pragindinis kalbėtojas buvo dr. Jokūbas Stukas, vyčių centro valdybos lietuvių reikalų komiteto pirminkas ir artimas 12 kuopos bičiulė. Kalbėjo apie tą dieną įvykusius įvykius Romoje. Prieš atvykstant į minėjimą, jam iš Romos paskambino žmona Loreta, dalyvavusi apeigose.

Vičių garbės narys ir gražaus žodžio menininkas Juozas Bolevicius padeklamavo eileraštį "Jaunikaitis prie katedros durų". Jo jautrūs žodžiai visus paveikė.

Vyčių tradicija — per šv. Kazimiero šventę įteikioti organizacijos 2-ą laipsnį. Kun. Palubinskas, priėmė kandidatų įžodį iš laipsnius suteikė: Almai Korenko, Anelei Paukštienė, Onai Beard ir Jonui Tamašauskui.

Po minėjimo komiteto pirminkė Alice Zupkuvenė visus pakvietė prie vaišų stalo.

— Rašytoja Birutė Bindokienė, Kristijono Donelaičio mokyklos vicedirektorė, paraše vaidinimą "Mylėsi Lietuvą iš tolo". Šis vaidinimas bus suvaidintas mokyklos švenčiant 25 metų darbo sukaktį kovo 31 Chicago's Jaunimo Centre. Vaidinimą režisuoja Gražina Sturonienė.

— Montrealio Aušros Vartų lietuvių parapija šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį paminės balandžio 1 tuojo po pamaldų parapijos salėje. Koncertą atlikis sol. Gina Čapkauskienė ir mergaičių choras "Pavasaris".

— Toronto, Ont., Prisikėlimo lietuvių parapijoje, kuriai vadovauja lietuvių pranciškonai, metines re kolekcijas šiai metais balandžio 8-15 praves kūn. dr. Feliksas Jucevičius.

— Sol. Aldonos Stempušienės koncertas Clevelande, Dievo Motinos parapijos salėje įvyks balandžio 8. Rengia Dievo Motinos parapija.

— Hartfordo skautai vyčiai įgyvendė 5 New Britaino Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje ruošia pavasario balių.

— Komp. Jeronimą Kačinską, gyvenantį Bostone, savo enciklopedijon įtraukia Britanijos Cambridge veikianti institucija International Biographical Centre. J. Kačinskas jau yra palaikomas informacinės medžiagos apie muzikinę savo veiklą Lietuvoje, Europoje ir JAV. Enciklopedija išleidžiama 1984.

— Hamiltono Aušros Vartų parapijoje, kuriai šiuo metu vadovauja pranciškonas kun. Juvenalis Liauba, pereitais metais buvo 15 krikštų, 8 sustuotuvės, 6 vaikai priėmė pirmą komuniją, 5 gavo sutvirtinimo sakramentą, 9 parapijiečių palaidoti. Lituanistinė mokykla mokosi 66 mokiniai.

— Waterbury, Conn., LB apylankė metinis susirinkimas įvyks balandžio 15, sekmadienį, 3 val. popietė Šv. Juozapo mokyklos susirinkimų kambary.

— Studetam ir dirbantiem jaučiuoliams (18-30 m.) gavėnius susiapaumas-re kolekcijos organizuojama pas Putnamo secesijos. Pradžia balandžio 7 d. 10 val. ryto, pabaiga balandžio 8 su pietumi. Vadovaus kun. A. Saulaitis, SJ, ir seselė Ignė. Registracijos iš anksto 1-203-928-5828 arba laiškeliu (I.C.C., Putnam, CT 06260).

— Lietuvitės studentės, norinčios per vasaros atostogas dirbti lietuvių senelių namuose, gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260.

— Reikalinga moteris ar vyras paruošti pietus sekmadieniais Amerikos Lietuvų klubui. Klubo virėjam yra jaukus butas klubo patalpose. Dėl platesnių žinių ir sąlygų kreiptis pas klubo pirminką Antaną Gudonį: 197 Lido Drive, St. Petersburg Beach, FL 33706. Tel. 813 360-4388.

— Nauji Darbininko skaitojai: S.K. Balys, Grand Rapids, Mich., P. Jasukonis, Hollywood, Calif. Užsakė kitiem: V. Verselis, Kings Park, N.Y. — S. Verselis, Charleston, SC, J. Snieškienė, Great Neck, N.Y. — V. Snieškienė, Brooklyn, N.Y. Sveiki namus naujus skaitojus ir dekojan užsaktojams. Naujiem skaitojam Darbininko prenumerata pirmieji metams tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metams.

Dr. Jokubas Stukas kalba šv. Kazimiero minėjime Aušros Vartų parapijos salėje kovo 4. Prie stalo iš k.: Alice Zupkuviene, parengimų kom. pirm., kun. Nicholas Langenfeld, Fordhamo univ. prof. Larry Janonis, Vid. Atlanto apygardos pirm. Nuotr. D. Bulvičiūtė

BALTIC DELIGHT TOURS — 1984

TRUMPESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 2 NAKTYS RYGOJ, 2 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 10 NAKČIŲ IR 11 DIENŲ.

KELIONĖS NR.	IŠVYKSTA	GRĮŽTA	KAINA IŠ NEW YORKO ARBA MONTREALIO
401	Gegužės 30	Birželio 9	\$ 1394
402	Birželio 13	Birželio 23	\$ 1566
403	Birželio 27	Liepos 7	\$ 1566
404	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 18	\$ 1566
405	Gruodžio 26	Sausio 5	\$ 1175

ILGESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 2 NAKTYS RYGOJ, 3 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 14 NAKČIŲ IR 15 DIENŲ.

410	Gegužės 30	Birželio 13	\$ 1538
411	Birželio 13	Birželio 27	\$ 1710
412	Birželio 27	Liepos 11	\$ 1710
413	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 22	\$ 1710

I kažkai įskeltoma kelinė Finnair lėktuvu, trys valgai Pabaltijo kraštose, kelinė MS George OTS laivu iš Helsinkio į Taliną ir atgal, sutikimo vakarienė Helsinky ir pusryčiai, Pabaltijo kraštose kasdien dvi apžiūrimos ekskursijos, įskaitant Kauną ir Trakus. Keletiniai nakvosi Helsinky Tomi, Taline Viru, Rygoj Latvia ir Vilniuje Lietuva viešbučiuose. Išvykimas iš JAV vakarienio pakraščio pagal asmeninę susitarimą.

Dėl informacijų kreiptis į Stephanie Horton. Tel. 212 683-9500

UNION TOURS, INC. 6 East 36 Street, New York, N.Y. 10016

SEPTINTOSIOS LAISVO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS BILIEJTŲ INFORMACIJA

Švokių šventė įvyks Koliziejuje, Richfield, Ohio, 1984 liepos 1.

<p

KUN. VYTAUTO BAGDANAVIČIAUS

originaliai paruošti sekmedienų Mėly komentari, perduodami Margučio radijo laidose, yra susilaikę platesnės susidomėjimo. Daugelis klausytojų yra poreikių pageldavim, kad šie komentari būtų išleisti knygos formoje, ir jais galėtų pasinaudoti ir kitur gyvenantys.

Ateitinkinė medijų korporacija "Gaja", šiuos komentarus įvertindama, jų autorui yra paskyrus 500 dol. premiją. Margutis, remiant "Gajos" korporaciją, ižtarai juos išleisti knygos formoje.

Trijų metų KOMENTARU ciklas, parašytas remiantis naujomis teologinėmis studijomis ir II Vatikano susirinkimo dvasias atsisiųs ne mažiau kaip 15 dol. Tačiau kas atsius 10 dol. iki birželio 30 d., tėms knyga bus pasiųsta, kai tik išleista, be primokėjimo. Lietuvės religinės kultūros rėmėjai, kurie parems šį leidinį ne mažiau kaip 50 dol., bus išrečti knygon, kaip iedėjai.

Pinigus su tiksliu adresu siūsti Margučiui, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629.

PATERSON, N.J.

Aukos laisvinimo reikalai.

JAV LB Patersono apylinkės valdybos ir Lietuvos vyčių 61 kuopos suruoštame Vasario 16-tos minėjime vasario 19 Lietuvos laisvinimo reikalams aukojo:

Po 100 dol. — A. Virbickas, V. Gružas; A. ir Br. Stankaičiai, a.a. J. Krukonio testaminius palikimas.
Po 50 dol. — R. Gudeliene, Iz. Keraitienė, G. Klimas.
Po 30 dol. — A. ir A. Masioniai, K. Jankūnas, P. Juška.
Po 25 dol. — A. Rubonis, A. ir Ir. Eitmanai, A. ir E. Pristerinai.
Po 20 dol. — J. Litvaitis, Pr. Vilimas, A. ir J. Kepeniai, E.

Augulienė, V. Malakas, Fr. Prapis, C. Yasulitis, J. Jackūnas, M. Iškelūnas, V. Šaulys, O. Preikstienė, Rugiai, E. Liaugaudienė, B. ir A. Kwetz, Kl. ir E. Praleikos, K. ir O. Bugenė, O. Stankaitienė, A. Nagy, J. ir S. Sabaliauskai, Pr. ir I. Naujokaitė.

Po 10 dol. — M. Naruševičius, V. Povilonis, J. Jakubavičius, A. Skruodiene, A. Visockis, A. Yuškaitis, J. Iškelūnas, V. Iškelūnas, J. Stankaitis, St. Adomaitis, St. De Lasky, Kr. Senulienė, T. Augulienė, S. Senulytė, V. Waraske, J. Kaminskienė.
7 dol. — P. Tarnauskas.
5 dol. — B. Vasiliauskienė.
Iš viso surinkta 1,287 dol. Višiem aukotojam rengėjai dėkoja.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome ji iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prāšau prateisti prenumeratą 1984 metam

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kaikoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Slūniu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai parenti \$.....

Sutaupyse pirkdami pas mus
tauriuosius ir gaivinančius gérimus

UŽSAKYTI GALIMA VIENINTELĖJE
LIETUVIŠKOJE LIKERIO PARDUOTUVĖJE
"VANDA"

Atsiimti galima "Lito" būtinėje adresu:

86-01 114th St.
Richmond Hill, N.Y.

Skambinti telefonais: 212 441-2811 arba 516 997-7655

ISPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jašausko apysaka iš Lietuvos neprisklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutuliosios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS KNYGOS

J. Puzino, Rinktinai raštai. I ir II tomas. Irišti į ketus viršelius. Už abu tomos 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, irišta. 23 dol.

E. Juciūtė, I garkos Naujamiestis. Lietuvių tremtiniai gyvenimas Sibire. Irišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universitetu studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikinės pamary. Novelės. Irišta. 8 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Asavo daļi atlikiai ... Religiniai straipsnių rinkinys, 12 dol.

A. Gailiūšis, Visaiatsitinka. Novelės, 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didesnio formato, irišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, irištas. 16 dol.

A. Ruksa, Kovos del Lietuvos neprisklausomybės. III tomas, irištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sūkuriuose. Irišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zoño. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

G. Galva, Ernestas Galvaukas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuoto Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Fabaltijo kraštuose. 12 dol.

Laisvės besiekiant. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sajungos įstaigas i antinacių rezistenciją. Minkštasis viršeliais 12 dol., irišta — 15 dol.

Dr. Wilhelm Storost-Vydūnas, Sieben Hundert Jahre Deutsch-Litauischer Beziehungen. Irišta. 14 dol.

Prof. Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 4 dol.

Prof. J. Brazaitis, Raštai, I, II, III ir IV tomai. Irišti. Po 15 dol.

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknys. Romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūnienė, Vieno vardo melancholija. Novelės 7 dol.

P. Melnikas, Pakirsta šaka. Romanas, Kietais viršeliais. 8 dol.

K. Ostrauskas, Gundymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

Vysk. V. Brizgys, II Vatinano mintys ir lietuvių susirinkime. Kietais viršeliais. 6 dol.

A. Šapoka, Lietuvos istorija. Irišta. 17 dol.

S. Raštikis, Lietuvos likimo kelias. 18 dol.

A. Tyruolis, Vainikas, Kryžius, Lelija. Šv. Kazimiero grožinės literatūros antologija. 9 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. III dalis. 11 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. II dalis. 6 dol.

Vysk. V. Brizgys, Žmogus realiame gyvenime. 5 dol.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuvių valgyto receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suversta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

ATSAKYMAI TEISINIĀS KLAUSIMĀS

Adv. dr. M. Švelkauškės sutikėjimo iškrautėje įduoti pačiūkinimų ir patarimų teisiniuose klausimais Darbininko skaitojamais. Klausimai skaitomi Jos adrese: Dr. M. L. Švelkauškės — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1805 Centre St., Boston, MA 02132

tybą ir kitas esminės aplinkybes, prieš pasirašant arba tuo pasirašitus sutarti (pastaruoju atveju reikia įraisti į sutartį, kad pirkėjas turi teisę tam tikrą laikotarpį, sutartį pasirašius, atsivesti specialistą statybininką namų apžiūreti); jei apžiūrėjimo rezultatai néra patenkintini, pirkėjas turi teisę nepirkti ir gauti savo užstatą (deposit) atgal. Ai manau, kad Tamsta pati nesi specialistas šio srity. Jei es, tada nereikėjo "aklai" pasitiketi savininkų užtikrinimui, kad rūsys sausas, o pačiam geriau apžiūrėti ir patikrinti.

Skaityk ir platiink Darbininką!

POEZIJOS MEGĒJAMS

Štai mūsų poetų eileraščių rinkiniai:

Kl. Jūra, Kauburėliai. 8 dol.

A. N. Niliūnas, Vyno stebuklai. Irišta. 5 dol.

L. Andriekus, Saulė kryžiuose. 5 dol.

L. Andriekus, Naktigone. 5 dol.

P. Gaučys, Lianų liepsna, Brazilų poezijos antologija. 9 dol.

A. Tyruolis, Žvaigždynų sonatas. Kietais viršeliais. 9 dol.

V. Alantas, Paversmiae. Kietais viršeliais. 10 dol.

K. Grigaitė, Tylos dovana. 4 dol.

K. Grigaitė, Marių vėjui skambant. 4 dol.

St. Santvaras, Buvimo pėdsakai. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai. 6 dol.

K. Bradūnas, Prieraišai. 6 dol.

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis. 4 dol.

K. Kaminskas, Po svetimui dangumi. 4 dol.

E. Juodvalkė, Pas ką žiedas žydi. 6 dol.

A. P. Bagdonas, Žodžiai į toll. 5 dol.

L. Šimkutė, Prisiminimų inkrai. 6 dol.

F. Kirša, Šventieji akmenys. 3 dol.

Persiuntimui pridedama už kiekvieną knygą po 1 dol.

Užsiškant čia minimas poezijos knygas, administracija pridės dovanai dar kitą poezijos knygą, kuri čia neminima.

Visos šios knygos, lietuviškos muzikos plokštėles ir suvenyrų gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuviai Enciklopedija. 36 tomų \$366.00

Encyclopédia Lituanica. 6 tomų \$125.00

Vinco Krėvės Raštai. 6 tomų \$32.60

Iš mano atsiminimų — Petras Klimas \$13.25

Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui.

Užsakymus siūlyti: J. Kapočius, P.O. Box 95, So. Boston, MA 02127

Telef. diena (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

SAVO TAUPYTOJAMS MOKA AUKŠČIAUSIUS PROCENTUS:

9% (9.48% yield)

11% (11.5% yield)

10% iki 11%

KIEKVIEJO ASMENS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI 100

BROCKTONE PRISMINTAS KOMP. JULIUS GAIDELIS

Šv. Kazimiero parapijos choras savo vadovo a.a. J. Gaidelio mirties metinių minėjimui susirėgė saušio 8. Už prieš metus mirusių Felicijos ir Juliaus Gaidelių sielas mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. P. Sakalys. Vargonais palydint Marytei Crowley, choras giedojo giesmes ir J. Gaidelio II-sias mišias.

Choro giedojimą pajavirino ir solistas B. Povilavičius, akompanuojamas muz. Jeronimo Kačinsko.

Po pamaldų klebonas visus dalyvius pakvietė į parapijos salę minėjimui ir pusryčiam. Minėjimą pradėjo choro valdybos pirm. Vytautas Eikinas. Klebonas sukalbėjo maldą. Poetas Stasys Santvaras apibūdino

Kompozitorius muzikas
Julius Gaidelis

A.A. KAZIMIERAI DIDŽIULIENEI

Kolumbijoj mirus, dukrai Aldonai, sūnums Inžinieriams Vytautui ir Algirdui su šeimomis bei kitims giminėms gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdė.

Vačlovas ir Marija Butkai

Mylimai motinai

A.A. KAZIMIERAI DIDŽIULIENEI

mirus, sūnums dr. Vytautui ir Algiri ir jų šeimoms bei jos dukrai Aldonai reiškiamame giliausią užuojautą.

Olga ir Leonardas Brazačiai
Olga, Kazys, Nijolė ir Algimantas Bogumirskiai
Jadvyga Gečiauskienė
Teresė ir Algimantė Gečiai
Aleksandra ir Antanas Masioniai

Mylimai mamytei

A.A. ADELEI VERŠELIENEI

mirus, jos dukrą Gražiną Bartkvienu su šeima ir sūnų Vytautą Veršelį su šeima liūdesio valandoje nuoširdžiai užaučiame ir kartu liūdime.

Eugenija ir Klemensas Praleikos
Sofija ir Gediminas Klimai
Jūratė ir Peter Fiory
Audronė ir Gediminas Mikalauskai

Mielai

A.A. ELENAI SALAMONIENEI

mirus, dideliamame skausme jungiamės ir reiškiamame gilią užuojautą vyru Vincui, dukroms Irenai ir Vidai su šeimomis.

Valerija Stankuvienė
sūnus Rimas su šeima
ir Algis
duktė Danutė su vyru

A.A.

Dantų gydytojai DR. JULIJAI SKRIPKUVIENAI,

LB narei, mirus, jos vyru, LB apylinkės sekretoriui, vyd. dr. Stasliui Skripkui, dukrai dr. Aldonai, sūnui inž. Romui su šeima, jos seserims ir broliams, giminėms bei artimiesiems reiškiamame gilią, nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

LB Kearny-Harrison apylinkės valdyba ir nariai

komp. J. Gaidelio sunkaus gyvenimo kely mūsų tautai sukrastus lobius. Jis priminė, kad mūsų pareiga tuos turtus išsaugoti ateinančiom kartom.

Sol. B. Povilavičius, pianinu palydint komp. J. Kačinskui, padainavo J. Gaidelio "Aušta ausrele", aria iš operos "Dana" Obelėlė — Grudžio ir Buvinės — Schuberto.

Choro valdybos pirm. V. Ei-
kinas padėkojo programos atlikėjam ir visiem susirinkusiems. Minėjimą pradėtas mišiam. Šv. Petro lietuvių parapijos čiažynčioje, kartu pasi-
meldžiant už mirusius vyčius: spėl. Pranciškų Virmauską, kun. Kazimierą Jankų, prel. Kazimie-
rą Urbanavičių ir visus mirusius vyčius.

Po mišių parapijos salėje po bažnyčia vyko komunijos pusryčiai ir šv. Kazimiero minėjimams. Apie šv. Kazimierą kalbėjo Šv. Gaidelio minėjimas Bostone ar Jurgio parapijos iš Norwoodo Brocktone su chorū, solista ir klebonas kun. V. Valkavičius. Gal filmu iš J. Gaidelio gyve. Jis istoriškai peržvelgė šv. Kazimiero gyvenimą.

E. Ribokienė Šiame šv. Kazimiero minėjime

A.A. ADELEI VERŠELIENEI

mirus, sūnui Vytautui, dukrai Gražinai Bartkienei ir jų šeimoms reiškiamame gilią užuojautą.

Modesta, Juozas ir Vaidas Blazaičiai
Raminta ir Walter Hosp

A.A. ADELEI VERŠELIENEI

mirus, jos dukrą Gražiną Bartkienei ir šeimai reiškiamame gilią užuojautą.

A. Mičiulis

A.A. ADELEI VERŠELIENEI

mirus, dukrai Gražinai Bartkienei ir jos šeimai reiškiamame gilią užuojautą.

J. O. Raubos
J. Petrenas

A.A. DR. JULIJAI SKRIPKIENEI

mirus, liūdinti vyra vyd. Stasi, dukrą dr. Aldoną, sūnų inž. Romą, broli dr. J. Pluktą ir seserį Bilaitienę nuoširdžiai užaučiame.

Leonilda, Kristina, Rimantas
ir Juozas Giedraičiai

A.A. DR. JULIJAI SKRIPKIENEI

mirus, liūdinti vyra vyd. Stasi, dukrą dr. Aldoną, sūnų inž. Romą, broli dr. J. Pluktą ir seserį Bilaitienę nuoširdžiai užaučiame.

Amer. - Liet. Gydytojų Dr.-ja
New Yorko skyrius

A.A. DR. JULIJAI SKRIPKIENEI

mirus, reiškiamame gilią užuojautą jos vyru dr. S. Skripkui, dukteriai dr. Aldonai, sūnui inž. Romui su šeima ir serial A. Bilaitienė su šeima.

Juozas Melynis

Mielus būčiulius

ANEŁĘ IR ANTANĄ STEPANAUSKUS,

mirus jo mylimai mamytei Lietuvoje, nuoširdžiai užaučiame.

E. ir K. Šeštokai

BOSTONO ZINIOS

me kaip bažnyčioje, taip ir salėje buvo gausus būrys vyčių. Paskutiniu laiku vyčiai daug kur gausiai dalyvaus. Vasario 16 minėjime vyčiai bažnyčioje organizuotai labai gausiai dalyvavo, ko nepadarė jokia kita organizacija. Tai gražus anksčesnius kartos išeivių pavyzds, kai reikia mylėti savo tėvą ar protėvių kraštą.

Atgyja jaunučiai ateitininkai

1983 lapkričio mėn. ivyko pirmos Bostono ir apylinkių jaunučių ateitininkų renginys — kaukių balius. Danguolė Kuoliene ir Daiva de Sa Pereira apsiėmė globėjų pareigas. Jos stengiasi atgaivinti Bostone jaunučių ateitininkų veiklą. Jų talkinininkais yra moksleiviai Žara Girniūtė, Tomas Skrupskelis, Vytas ir Aras Sužiedžiukas. Ligė šiol jau turėjo du susirinkimus ir du pramoginius suėjimus. Balandžio 1, sekmadienį, 2 val. popieturė susirinkimą Banaičių namuose, 2 Flintlocke Lane, Canton, MA. Bus paskaita apie šv. Kazimierą.

Prie jaunučių ateitininkų gali priklausti vaikai nuo 1 iki 8 skyriaus. Globėjai kviečia visus vaikučius, gyvenančius Bostone ir tolimesnėse vietovėse. Kai kurie vaikučiai važiuoja į susirinkimus net apie valandą laiko. Tad ir kitiem atstumai neturėtu sudaryti kliūčių. Ateityje planuoja turėti margučių ritinėjimą. Pavasarį duos ižodži ir gaus ženkliukus, kaip priklausa šiai sanguai.

Jei kas domisi šia ateitininkų veiklą, gali susisekti su Danguole Kuoliene, Duxbury, MA, tc 585-8652, arba Daiva de Sa Pereira, New Bedford, MA, tel. 990-1919.

Kur jaunystė žydi

Bostone kiekvienais metais lietuvių skautai surengia Kaziučių mugę. Šiai metai Kaziučių mugė buvo kovo 18.

Prieš atidarant mugę vyko skautų Žalgirio ir skaučių Baltoji tuntų sueigios su reportais, apdovanojimais, pakelėmis ir priesakomis. Žalgirio tunto tuninkui Gintarui Čepui po 4

NUOTAICKINGA PLOKŠTELĖ

Dainuok ir šok. J. Nakutvičiaus su Dana Summers-Striūgaite, palydint orkestrui "Lietuva", įdainuota: Ateisiu, mergžėle, ateisiu, Sapnų pilis, Krinata lapai, Myliu, Fernando karčiamai, Kur gintinė mylima, Pirmosios gėlės, Ispaniškos akys, O kam gi tu pabeldei, Gera būti žmogum. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Si į kitos lietuviškos muzikos plokštelių, naujausios lietuviškos knygos ir įvairūs suvenyrų gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pasikeitus adresui, maloneikit tuo pranešti administracijai. Pridėkite taip pat ir senajį adresą.

darbo metų pasitraukiant iš pa-
reigų, nauju tūtininku pasik-
taras Vytautas Jurėla.

Mugę atidare Adanto rajono skautų vadėva Apolinaras Trei-
nys, perkirpdamas kaspiną ir tuo atidarydamas mugę. Tada kitoje salėje prasidėjo pietus. Kai vieni pietav, tai kiti gerė-
josi skautų-skaučių įvairiais dir-
biniais ir juos pirko. Kiek vė-
liau buvo suvaidintas vaidinimėlis "Raudona Kepuraite".

Jei daugumoje mūsų renginių pasigendame savo jaunimo, tai mugėje jaunimo buvo gausus. Tad labai miela grožėtis ir gė-
rėtis besiypsančiais jaunais veidais, krykštaujančiu juoku. Ciā matai mūsų lietuviškojo gyvenimo atitinkamai. Žinoma, kartu su tuo gražiu jaunimui salę už-
pildo ir vyresni: tėvai, seneliai, broliai, sesės ir kiti giminės.

Džiaugiantis ir matant jaunimą, kyla ir mintys, kaip tą gražų jaunimą pritraukti į vis-
lietuvišką gyvenimą ir veiklą? Ciā yra didelis potencialas, tik kaip jis pasukti ten, kur jis yra labai reikalingas — lietuviškoj veikloj. Kaip jis atvesti į Lietu-
vos nepriklausomybės šventės minėjimus ir kitus panašius ren-
ginius. I tai gal tik jų vadovai galėtų atsakyti. Tačiau mes laukiame jų visoje lietuviškoje veikloje, kad, vyresniesiems išeinant, jie perimtų Lietuvos bylos vadovavimo ir kitus reikalus.

BOSTONO RENGINIAI

Kovo 31 Bostono sporto klubas "Grandis" pradeda ledo rutulio tumyrą Burlington Ice Palace, Burlington, Mass., 9 val. ryto. 7 val. vak. taurių įteiki-
mas laimėtojam ir banketas So. Bostono Lietuvių Piliecių D-jos salėje.

Kovo 31, 7:30 val. vak. Kul-
tūrinis subatvakaris, kuriame bus supažindinimas su knyga "Laisvės besiekiant". Kalbės dr. Elona Marijotiūtė-Vaišniene ir inž. Vytautas Izickas.

Balandžio 1 — 10:15 val. ryto mišios. Po mišių koncertas salėj po bažnyčia.

Balandžio 1 — Minkų radio stundėlės 50 metų sukakties konertas.

Balandžio 8 — Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone 80 metų sukakties minėjimas ir parapietinių sueiga.

Gegužės 6 — Motinos dienos minėjimas. Rengia LMF Bostono klubas.

Gegužės 13 — 3 val. vakaras su poetu Stasiu Santvaru ir pianisto Vytauto Bakšio piano koncertas First and Second Church salėje, Bostone.

BOSTON MASS — WLYN 1360
AM bangos sek. nuo 8 iki 8:45
ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E.
Broadway, So. Boston, Mass.
02127. Tel. 268-0489. Parduoda-
mas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmedniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM bangą 98.0. Vedėjas — Petras Viščintas, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĀ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	— \$1114.00	Liepos 9	— \$1618.00
Gegužės 9	— 1114.00	Liepos 18	— 1361.00
Gegužės 14	— 1335.00	Rugpjūčio 1	— 1361.00
Gegužės 30	— 1361.00	Rugpjūčio 13	— 1528.00
Birželio 11	— 1315.00	Rugpjūčio 5	— 1361.00
Birželio 18	— 1528.00	Rugpjūčio 17	— 1127.00
Birželio 20	— 1361.00	Rugpjūčio 26	— 1142.00
		Spalio 3	— \$1268.00

Keliolyn ligiai nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesteliu. Grupes lydė vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. .... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienoūtis .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Ši savaitgalį Kultūros Židiny: kovo 31, šeštadienį, 7 v.v. Jono Rūtenio poezijos knygos "Šventieji dūmai" pristatymas. Rengia N.Y. Šaulių kuopa, kuri tą knygą išleido.

Madu paroda, rengiama Ballo 100-tojo skyriaus, bus gežuės 6, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Parodos dalyvės regisruojasi ir visos rūbų kūrėjos. Stalus iš anksto galima užsisakyti pas Antaną Pumputį — 296-1939.

Aktorius Vitalis Žukauskas, kuriam paskirta 1983 metų teatro premija, balandžio 1 vyksta į Bostoną ir ten Minkų radijo valandėlės 50 metų sukaktiniame koncerte atliks humoristinę programą. Balandžio 15 jis vyksta į Ketvirtąjį premijų šventę, kuri rengiama Detroite. Rengia Kultūros Taryba.

Kun. Antanas Račkauskas praeitą savaitgalį grįžo iš atostogų, kurias praleido savo namuose Sunny Hills, Fla.

MIRĖ JONAS KARYS

Bridgeporte, Conn., kovo 26 vakare mirė Jonas Karys (anksčiau vadintas Karcenas) — ekonomistas, numizmatas, buvęs Kauno monetų kalykos viršininkas, savanoris kūrėjas, išleidė šiuos veikalus apie numizmatiką — Neprilausmos Lietuvos pinigai, Senovės lietuvių pinigai, Numizmatika. Palaidotas kovo 29 Bridgeporte. Buvo gimus 1903 kovo 4 Skerui kaime, Žašlių valsčiuje, Trakų apskrityje.

KUN. STASIO YLOS MINĖJIMAS

bus balandžio 8, sekmadienį.

Pamaldos 11 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioje
Minėjimas 12:30 v. Apreiškimo parapijos salėje.
Paskaitų skaitys—dr. VYTAUTAS VYGANTAS
Studentai ateininkai atliks kitą programą.

Užkandžiai
Visi kviečiami
Rengia

NEW YORKO ATEITININKAI

LITHUANIA 700 YEARS (IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Iavas R. Sealey. Šešta leida, puošnai išleista. Pulkų dovana kitataičių ir lietuvių, naudojantiem tik anglų kalbę. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

New Yorko Šaulių kuopos išleista Šaulio JONO RŪTENIO poezijos knyga

ŠVENTIEJI DŪMAI

New Yorko visuomenei pristatoma kovo 31, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje patalpose Brooklyn.

Knygos įvertinimą daro — KAZYS JANKŪNAS
Programoje dalyvauja ir pats autorius, specialiai atvykęs iš Cape Cod.

Programai vadovauja Šaulė VIDA JANKAUSKIENĖ
Po programos pabendravimas prie kavutės

Rengia ir visus atsilankytis kviečia

NEW YORKO ŠAULIŲ KUOPA

Maironio lituanistinė mokykla
Velyku švenčių proga nedirbs balandžio 21, D. Šeštadienį ir balandžio 28, šeštadienį prieš Atvelykį.

N. Y. ramovėnų susirinkimas buvo kovo 22, ketvirtadienį. Kultūros Židinyje. Aptarta eile einamuju reikalu, išrinkta nauja valdyba; pirm. dr. Eugenijus Noakas, iždininkas Liudas Tamšaitis, sekretorius Jonas Jankus, narys — Jurgis Šližys. Susirinkimui pirminkavo Vincas Savukynas.

Kun. Stasio Ylos, mirusio prieš metus, minėjimą rengia New Yorko ateininkai balandžio 8.

Pamaldos bus 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, gi 12:30 v. minėjimas tos parapijos salėje. Paskaitų skaitys dr. Vytautas Vygentas. Studentai ateininkai atliks kitą programą.

Po programos — užkandžiai. Visi kviečiami atsilankytis.

Tradicinė Atvelykio popietė, rengiama LMK Federacijos New Yorko klubo, bus balandžio 29 Kultūros Židinyje. Bėjprastinio turtingo velykinio stalo bus ir loteria. Laimėjimam leidžiamas dail. Juozo Bagdono paveikslas. Dabar klubui pirminkauja Marija Žukauskienė. Atvelykio popietės reikai buvo aptarti klubo susirinkimo kovo 21.

Šventieji dūmai, Jono Rūtenio poezijos knyga, bus pristatyta visuomenei kovo 31, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Apie knygą kalbės Kazys Jankūnas. Ištraukas skaitys ir visą renginį praves Vida Jankauskiene. Taip pat dalyvauja ir autorius, kuris atvyksta iš Cape Codo. Pradžia 7 v.v.

Iš Metropolitan operos rūmu kovo 31, ši šeštadienį, 2 val. pojet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama W.A. Mozarto opera "Abduction from the Seraglio". Pagrindiniai solistai: Nico Castel, Judith Blegen, Catherine Malfitano. Diriguoja Julius Rudel. Balandžio 7, kitą šeštadienį, per radiją bus transliuojama Zandonai opera "Francesca da Rimini".

Dr. A. Krucas, Woodhaven, N.Y., užsisakydamas Darbininką, spaudai remti pridėjo 40 dol. Spaudos rėmėjai dekojame.

Iš Philadelphijos operos balandžio 9, pirmadienį, 8 val. vak. per televiziją bus transliuojama Čaikovskio opera "Pikų drama". Pagrindiniai solistai: Alan Monk, Regine Crespin, Vladimir Popov. Diriguoja Woldemar Nelson.

Kaip žinome, šiomet sueina 80 metų, kai buvo atšauktas spaudos draudimas. 1864 metais buvo uždrausta spaudinti lietuviškas knygas lotyniškom raidėm. Knigas reikėjo spaudinti tik rusiškom raidėm, bet žmonės nepaklausė draudimo, rusiškom raidėm spaudinti knygų neėmė nė i rankas ir toliau Prūsijoje

KADA GRAŽINTA
SPAUDOS LAISVĘ?

Tas draudimas buvo atšauktas 1904 metais — senuoju stiliumi balandžio 24, o naujuoju stiliumi — gegužės 7.

Tiek spaudos draudimas, tiek senasis kalendorius buvo okupantų primestas Lietuvai. Prieš Lietuvą okupuojant 1795, Lietuvos veikė modernusis Grigalius kalendorius, tas pats kuriabar ir mes vartojame. Okupantai primė senajį kalendorių, nes to kalendorius laikosi pravoslavų bažnyčia.

Dabar daug kur rengiamasi prisiminti šią sukaktį — 80 metų nuo spaudos draudimo atšaukimo. Reikėtų laikytis ne okupantų primesto kalendoriaus, bet vakarietiskojo. Taigi, spaudos draudimas buvo atšauktas 1904 gegužės 7.

JAVILIS SPAUDOS DARBUS ATLEKA LIETUVIŲ PRANCİŠKONŲ SPAUSTUVĘ BROOKLYNE. Atleka švarai, gržai, ir sažiningai. Skambinti — 212 827-1350.

Š. Kazimiero mirties 500 metų sukakties prisiminti gaunama dail. Adomo Galdiko piešto šv. Kazimiero portreto spalvota reprodukcija. Dydis 12 x 9 inčių. Kaina 2 dol.

Taip pat gaunama Aušros Vartų paveikslas spalvota reprodukcija. Dydis 12 x 9 inčių. Kaina 2 dol.

Persiuntimo išlaidom priedamas 1 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

**DAIL. VLADO ŽILIAUS
MENO PARODA**

Jvyks balandžio 7 - 8 dienomis Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

PARODA LANKOMA:
šeštadienį nuo 1 val. iki 9 v.v.
sekmadienį nuo 12 val. iki 6 v.v.

ATIDARYMAS
balandžio 7, šeštadienį, 6:30 v.v.
Po atidarymo — kavutė ir valės

Paroda rengiama New Yorko skautininkų "Skautų Alidui" paremti
Visi malonai kviečiami atsilankytis

Harmonija, New Yorko lietuvių jaunimo kvartetas, su pasiskrimu pasirodė įvairiose JAV ir Kanados lietuvių kolonijose, o taip pat ir amerikiečių publika, gegužės 12 koncertuose Cleveland, ateitininkų šeimos šventės metu.

KASA praneša taupytojam, kad iki š.m. balandžio 15 dar galima valdžiai priduoti kiekvieno asmens uždarbio ir mokesčių apskaičiavimą, todėl nėra per vėlu padėti pinigus į IRA pensijos sąskaitą už pereitus (1983) metus. Kiekvienas dirbas asmuo gali padėti 2000 dolerių, juos nurašyti nuo metinio uždarbio sumos ir tuo būdu sumažinti valstybinius mokesčius už praėjusius metus. KASOJE IRA indėliai šiuo metu duoda 11% (11.5% yield) metinių palūkanų, kurios taip pat laisvos nuo mokesčių. Jokiam kitam bankne nerasisite aukštinesnės IRA nuošimčių ir taip pat niekur negausite 9% (9.48% yield) už reguliaras taupymo sąskaitas, arba nuo 10% iki 11% už kitus certifikatus. Nedelsdamai pasiteirkite KASOJE apie IRA indėlius, apie taupymo sąskaitas, certifikatus ir apie visų rūsių paskolas. Adresas: KASA Lithuanian Federal Credit Union, 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: (212) 441-6799. Istaiga veikia šešias dieninas savaitėje.

**PLOKŠTELĖ
IŠ VOKIETIJOS**

Kur bakūžė samanota. Solisto Ričardo Daunoro išainuotas dainas iš arjoso. Pirmoj pusėje: Kur bakūžė samanota, Auki, berželi, Anoj pusėje Dunojėlio, Ešk, karvute, Augau aš pas tévelį, Neturiu aš namelių. Šią naktelę, per naktelę, Išėjo tévelis į žaliajį girelę, O, gintine. Antroji pusėje arjoso iš L. van Beethoven, W.A. Mozart, A. Thomas, G. Verdi kūriniai. Su persiuntimu gaunama už 12 dol. Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

spausdino lietuviškas knygas lotyniškom raidėm ir slapta gabenėto i Lietuvą.

Tas draudimas buvo atšauktas 1904 metais — senuoju stiliumi balandžio 24, o naujuoju stiliumi — gegužės 7.

Tiek spaudos draudimas, tiek senasis kalendorius buvo okupantų primestas Lietuvai. Prieš Lietuvą okupuojant 1795, Lietuvos veikė modernusis Grigalius kalendorius, tas pats kuriabar ir mes vartojame. Okupantai primė senajį kalendorių, nes to kalendorius laikosi pravoslavų bažnyčia.

Dabar daug kur rengiamasi prisiminti šią sukaktį — 80 metų nuo spaudos draudimo atšaukimo. Reikėtų laikytis ne okupantų primesto kalendoriaus, bet vakarietiskojo. Taigi, spaudos draudimas buvo atšauktas 1904 gegužės 7.

ŠV. KAZIMIERO MIRTIES 500 METŲ SUKAKTIES PRISIMINTI GAUNAMA DAIL. ADOMO GALDIKO PIEŠTO ŠV. KAZIMIERO PORTRETO SPALVOTA REPRODUKCIIJA. Dydis 12 x 9 inčių. Kaina 2 dol.

Taip pat gaunama Aušros Vartų paveikslas spalvota reprodukcija. Dydis 12 x 9 inčių. Kaina 2 dol.

Persiuntimo išlaidom priedamas 1 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ΙŠVYKA KANADON

rengiama Lietuvos vyčių 110 kuopos Maspethje

ΙŠVYKSTAMA: balandžio 27, penktadienį, 7 val. vak. Autobusai išvyksta nuo V. Atsimainymo parapijos salės ir Woodhaven Blvd. ir Jamalc Ave. sankryžos.

GRIŽTAMA: balandžio 30, pirmadienį, 8 val. vak.

KAINA: 179 dol. asmeniui, miegant dvieles kambarės

ΙSKAITOMA: Specialios šv. Kazimiero jubiliejinės mišios Priskelimo lietuvių parapijos bažnyčioje Toronte sekmadienį.

Kellonė šešias modernius autobusus.

Nakvynės 3 naktis pirmos klasės moteliuose.

Aštuoni valgai (3 pušrys, 3 pletės, 2 vakarėlių) išskaitant vakarėlių Skyton Tower (600 pėdų virš Niagara krioklio) ir lietuvišką bufetą Toronte.

Linksmavakaris šeštadienio vakarėlis.

Vyno gamyklas apžiūrėjimas ūtaurinė New Yorko valstijos daly.

Toronto ir Niagara Falls miestų apžiūrėjimas.

RESERVACIJAS reikiā padaryti iš anksto. Paskutinė diena sumokėti pinigus — balandžio 4.

REZERVACIJAS PRIIMA:

Jones Adomėnas 212 497-5212

Helen Matulionis 212 326-3398

Lottie Ulrich 212 478-7642

Adele Dauzickas 212 398-3158 arba 212 544-1787

PATERSON, N.J.

Recolekcijos lietuviškai

Priėtvelykinis susikaupimas-recolekcijos Šv. Kazimiero parapijai Patersone įvyks balandžio 6, 7 ir 8.

Balandžio 6, penktadienį, 7:30 val. vak. bus aukojamos mišios.

Mišių metu bus pirmasis pamokslas. Prieš mišias bus klausoma išpažinčių lietuviš